

Jouni Luukkainen
Wallininkuja 2 C 53
00530 HELSINKI

1/2

KANTELU

Arvostelette oikeuskanslerille 31.5.2018 osoittamassanne kirjoituksessa valtioneuvoston kanslian lainsäädäntöneuvoksen Sanna Helopuron menettelyä. Valtioneuvoston yleisistunnossa 31.5.2018 päätettiin Helopuron esittelystä antaa eduskunnalle hallituksen esitys laiksi valtioneuvostosta annetun lain muuttamisesta (HE 70/2018 vp). Esityksessä ehdotettiin ministerin juhlallista valaa ja juhlallista vakuutusta koskevia säännöksiä. Valan ja vakuutuksen kaavaa koskevissa säännösehdoituksissa mainittiin molemmissa Jumala. Pidätte tätä piittaamattomuutena valtion sekulaariutta ajavia kohtaan ja katsotte, että ministerin valasta pitäisi kaikkiaan luopua.

SÄÄNNÖKSET

Virkamies vastaa virkatoimiensa lainmukaisuudesta. Esittelijänä toimiva virkamies vastaa myös siitä, mitä hänen esittelystään on päätetty, ellei hän ole jättänyt päätökseen eriävää mielihetuttään (perustuslaki 118 §).

Oikeuskanslerin tehtävänä on valvoa valtioneuvoston virkatoimien lainmukaisuutta sekä sitä, että viranomaiset, virkamiehet ja julkista tehtävää hoitavat noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa (perustuslaki 108 §).

TAPAHTUMATIETOJA

Valtioneuvoston yleisistunnossa 13.6.2018 hyväksyttiin lainsäädäntöneuvos Helopuron esittelystä hallituksen kirjelmä, jolla hallitus perutti 31.5.2018 antamansa hallituksen esityksen. Hallituksen kirjelmää koskevassa muistiossa Helopuro totesi, että ministerin juhlallisen vakuutuksen kaavassa oli ollut ylimääräiset sanat ”Jumalan ja”. Hallituksen esityksen perusteluista oli kuitenkin käynyt ilmi, että vakuutusta ei ollut tarkoitettu uskonnolliseksi. Helopuro oli tämän vuoksi toimittanut eduskunnalle korjatun version hallituksen esityksestä. Eduskunnan puhemiesneuvosto oli kokouksessaan 6.6.2018 katsonut, että hallituksen esitystä ei voida ottaa eduskunnassa käsittelyyn korjatussa muodossa. Hallituksen esityksen peruuttamista koskevan päätöksen jälkeen samassa valtioneuvoston yleisistunnossa päätettiin Helopuron esittelystä antaa samasta asiasta eduskunnalle uusi hallituksen esitys, jossa ministerin juhlallisen vakuutuksen kaavaa koskeva säännös oli alun perin tarkoitettussa muodossaan (HE 84/2018 vp).

RATKAISU

Valtioneuvoston yleisistunnossa esittelijänä toimivan virkamiehen vastuu kattaa valtioneuvoston päätöksen oikeudellisen sisällön ja päätöksen teknisen virheettömyyden. Tässä tapauksessa ministerin juhlallisen vakuutuksen kaavassa ollut virhe oli kirjoitusvirheeseen rinnastettava tekninen virhe. Lainsäädäntöneuvos Helopuro ryhtyi viipymättä virheen havaitsemisen jälkeen toimenpiteisiin virheen korjaamiseksi ja hallituksen esityksen saattamiseksi oikeassa muodossa eduskunnan käsittelyyn. Helopuron toiminta ei siten enää anna aihetta laillisuusvalvonnallisiin toimenpiteisiin.

Valtioneuvoston kanslia pyysi ministerin valaa ja vakuutusta koskevien säännösten valmisteluvaiheessa lausuntoani edellä selostetun hallituksen esityksen luonnoksesta. Totesin 9.4.2018 antamassani lausunnossa (OKV/19/20/2018) seuraavan: Perustuslaki ja muu voimassa oleva lainsäädäntö eivät aseta estettä sille, että ministereille säädettäisiin mahdollisuus halutessaan vanhoa uskonnollinen vala. Niistä ilmenevien periaatteiden mukaan valossa oikeudellisesti paremmin perusteltu vaihtoehto olisi kuitenkin se, että ministerin ainoa juhlallisen velvoittautumisen muoto olisi ministerin vakuutus. Lausunnossani mainituilla perusteilla hallituksen päätös esittää eduskunnalle ministerin valaa koskevia säännöksiä ei ole ollut lainvastainen, eikä myöskään lainsäädäntöneuvos Helopuro ole menetellyt virheellisesti esitellessään tämän sisällöisen hallituksen esityksen valtioneuvoston yleisistunnossa.

Edellä mainituilla perusteilla kirjoituksenne ei ole johtanut toimenpiteisiin.

Oikeuskansleri

Tuomas Pöysti

Osastopäällikkö
Esittelijäneuvos

Maija Salo

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

KÄYNTIOSOITE
POSTIOSOITE

Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 20, 00023 Valtioneuvosto

PUHELIN 0295 16001
TELEFAKSI 09 160 23975

E-MAIL etunimi.sukunimi@okv.fi
INTERNET www.okv.fi